

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Index Tractatum, Capitem, Dubiorum, Quæstionum, quæ sunt in Libri III
Parte II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42561

I N D E X

Tractatum, Caputum, Dubiorum,
Quæstionum, quæ sunt in Libri III
Parte II.

Numeri hic, designant paginam.

LIBRI III PARS II.

*De Restitutione, Contractibus & reliquis
Præceptis.*

TRACTATUS QUINTI CAPUT II.

De Restitutione.

DUBIUM I.

Quid sit restitutio, & qui teneantur ad eam. Pag. 1.

Quæstio 1. Quænam injuria censeri debeat
gravis. 3.

Q. 2. An scienti & volenti fieri possit injuria. 4.

Q. 3. An omnis injusta actio fundet obligatio-
nem restitutionis. 12.

Q. 4. An injuria purè damnosa fundet obliga-
tionem restitutionis. 12.

Q. 5. Quæ sint universim radices restitutionis.
13.

Q. 6. Quid agendum sit in dubio, an debeat
restitutio. 15.

DUBIUM II.

*An qui cooperatur ad damnum alterius, teneatur ad
restitutionem. 16.*

Q. 7. An movens aut inducens ad damnifi-
candum, alteri restituere teneatur. 20.

Q. 8. Quid circa mandantem sit addendum. 20.

† 2

Q. 9.

Index Tractatum &c. & Questionum.

- Q. 9. Quid circa consulentem. 21.
Q. 10. Quid circa cōsentientem & palpantem. 23.
Q. 11. Quid circa illum, qui dat recursum vel
participat. 24.
Q. 12. Quid de muto, non obstante, non mani-
festante. 25.
Q. 13. *Vacat.*
Q. 14. Ad quid teneatur Cajus, qui est quidem
causa damni, tamen quamvis ipse non fuisset
causa, idem damnum ab alio fuisset causatum.
28.
Q. 15. Ad quid teneatur, qui est causa damni,
non totius sed tantum majoris. 28.
Q. 16. Ad quid teneatur Confessarius temerè
deobligans pœnitentem à restitutione. 29.
Q. 17. An ille teneatur, qui dubitat, an sit effica-
citer cooperatus damno. 29.

DUBIUM III.

*An supradicti teneantur singuli restituere in solidum
& quo ordine.* 29.

- Q. 18. Si singuli non fuerint causa sufficiens,
an obligentur ad totum. 31.
Q. 19. Quæ regulæ servire possint pro cogno-
scendo ordine servando in restitutione. 31.

DUBIUM IV.

*An teneatur restituere, qui alium impedit à consecu-
tione alicujus boni.* 36.

- Q. 20. Quæ sint hîc regulæ generales. 37.

DUBIUM V.

Cui vel quibus restituendum. 45.

- Q. 21. An restitutio debeatur illi, qui in da-
mnum consensit. 49.

- Q. 22. Quid circa res inventas vel derelictas sit
addendum. 49.

Q. 23.

Index Tractatum &c. & Questionum.

- Q. 23. Quid præterea sit notandum circa restitutionem rei incertæ. 55.
- Q. 24. Quid faciendum, si dominus comparat, postquam res pauperi vel piæ causæ est applicata. 56.
- Q. 25. Si fur rem alienam tibi donarit vel vendiderit, cui debeas restituere. 58.
- Q. 26. An satisfaciat, qui solvit creditori creditoris. 61.
- Q. 27. Quid notandum sit circa bona vacantia. 61.
- Q. 28. Quid circa thesauros, venas metallorum & similes res occultas, si inveniuntur. 61.
- Q. 29. Cui restitui debeant res ex incendio vel naufragio ereptæ. 65.
- Q. 30. Cui restitui debeant res in bello captæ. 66.

DUBIUM VI.

De rebus, quæ debent restitui. 67.

ARTICULUS I.

Quid debeat restitui ab inferente injuriam materiale tantum, sive à possessore bonæ fidei. 67.

Q. 31. An res eadem in individuo restitui debeat. 71.

Q. 32. An debeat restitui, quod per alluvionem accessit. 81.

Q. 33. Quid notandum sit circa restitutionem rei alienæ, ex qua quis factus ditior. 83.

Q. 34. An Cajus teneatur restituere, si aliquid habeat per contractum injustum bonæ fide initum cum Titio. 84.

Q. 35. Ad quid teneatur, qui bonæ fide rem furtivam emit aut vendit; aut pro re sua accepit pretium furtivum. 84.

Q. 36. Quid addendum sit circa restitutionem fructuum bonæ fide perceptorum ex re aliena; Item circa compensationem melioramentorum & expensarum. 85.

† 3

A R-

ARTICULUS II.

Quid debeat restitui ab inferente injuriam formalem, seu malæ fidei damnificatore seu possessore. 85.

Q. 37. An obligatio restituendi nascatur ex actione injusta sed non damnosa. 88.

Q. 38. Si actio damnosa non sit de se injusta, attamen sit infecta vitio interno injustitiæ, an causet obligationem restituendi. 88.

Q. 39. An teneatur restituere, qui facit aliquid, quod imputabitur alteri, si hic alter ideo patriatur damnum. 93.

Q. 40. Ad quid teneatur, qui exponit infantem, aut ante ostium alienum collocat. 95.

Q. 41. An aliquando fit obligatio restituendi eleemosynas acceptas. 96.

Q. 42. An dans operam rei illicitæ, quæ non est contra justitiam, & per hoc causans damnum alteri, teneatur restituere. 99.

Q. 43. Quam culpam supponat obligatio restituendi ex acceptione vel damnificatione injusta. 100.

Q. 44. An fit obligatio reparandi damna, quæ quis in ebrietate causat. 118.

Q. 45. Ad quid teneatur, qui scienter intulit damnum grave, sed invincibiliter ignoravit esse tam grave. 118.

Q. 46. Ad quid teneatur Cajus, qui damnum intulit Titio, putans aut volens inferre Sempromio. 122.

Q. 47. Quid notandum sit circa restitutionem rei & fructuum; Item circa deductionem melioramentorum & expensarum. 124.

Q. 48. Si valor rei vel fructuum fuerit varius intra

Index Tractatum &c. & Questionum.

intra tempus, quo sunt erepta, vel consumpta,
secundum quem valorem sit restituendum. 141.

Q. 49. Ad quid teneatur, qui succedit possessori
malæ fidei. 146.

Q. 50. Quid dicendum sit de illo, qui partim
bonâ partim malâ fide possedit rem alienam.
147.

Q. 51. Qualis sit obligatio restituendi res per
parva furta sublatas. 148.

Q. 52. An sit obligatio restituendi totam mate-
riam gravem, quam quis abstulit. 154.

Q. 53. An sit obligatio compensandi damna or-
ta ex dilatione restitutionis. 157.

Q. 54. Quid addendum sit circa lignantes &
pascentes in fundo alieno. 158.

Q. 55. Quid circa venationem, piscationem, au-
cupiam, columbas, apes. 160.

Q. 56. Quid circa tributa, gabellas, vectigalia. 169.

Q. 57. An faciat injuriam & teneatur restituere,
qui defraudat præmiferum. 178.

Q. 58. Ad quid teneatur fur, qui in extrema ne-
cessitate consumit rem furto sublatam. 181.

Q. 59. An turpe lucrum sit restituendum. 181.

Q. 60. An restitui debeat pecunia à dæmone ac-
cepta. 183.

Q. 61. An restitui debeat, quod est acceptum
pro re aliunde debita. 183.

A R T I C U L U S III.

*An & quid debeat restitui pro injuria illata corpori, v. g.
per mutilationem & occisionem.* 186.

Q. 62. An impotens restituere in uno ge-
nere bonorum, teneatur in alio. 188.

Q. 63. Quid præterea sit notandum circa resti-
tutionem

Index Tractatum &c. & Questionum.

tutionem pro injuria corpori illata. 197.

A R T I C U L U S I V.

Quid debeat restitui pro illato stupro. 203.

Q. 64. Quid præterea fit notandum circa re-
stitutionem pro stupro vel defloratione. 204.

A R T I C U L U S V.

Quid debeat restitui pro adulterio. 215.

Q. 65. Quid præterea fit notandum circa re-
stitutionem pro adulterio. 216.

A R T I C U L U S VI.

*Quid debeat restitui pro fama & bonis spiritua libus, ut
inductione ad peccatum, avocatione à Religione.* 224.

Q. 66. Quanta fit injuria, & quæ obligatio
illius, qui alium inducit ad peccatum. 225.

Q. 67. Quid addendum fit circa illum, qui alte-
rum abstraxit à Religione. 227.

Q. 68. Quid dicendum de illo, qui alterum fal-
sa docuit. 231.

D U B I U M VII.

De circumstantiis restitutionis. 234.

A R T I C U L U S I.

Quo tempore, loco & modo fieri debeat restitutio. 234.

Q. 69. Quid præterea notandum fit circa
tempus, quo fieri debet restitutio. 235.

Q. 70. Quid addendum fit circa locum, quo
fieri debet restitutio. 238.

Q. 71. Cum quantis expensis teneatur debitor
ex delicto restituere. 241.

A R-

ARTICULUS II.

Quo ordine restitui debeat. 245.

- Q. 72. An res furtiva propriis immixta prius restitui debeat. 247.
- Q. 73. Si res sit vendita & tradita, an venditor aliis creditoribus sit præferendus quoad rem illam adhuc exstantem. 247.
- Q. 74. An debita certa semper præferri debeant incertis. 247.
- Q. 75. An unum debitum onerosum possit præferri alteri. 248.
- Q. 76. An debita ex delicto præferri debeant debitis ex contractu. 248.
- Q. 77. Quis præferri debeat, si debita sint contracta, quando erat impotentia solvendi. 250.
- Q. 78. Quid notandum sit circa debita hypothecata & privilegiata. 254.
- Q. 79. An etiam inter creditores merè personales tenenda sit regula Juris, qui prior est tempore, potior est jure. 258.
- Q. 80. An inter creditores merè personales possit aliis præferri, qui prius petit, vel qui est amicus debitoris. 259.
- Q. 81. An pauper, hoc solo titulo, quia pauper est, præferri debeat diviti, si debita personalia sint paria. 260.
- Q. 82. Quid observandum sit, si nullus creditorum habeat jus prælationis. 261.
- Q. 83. An in conscientia sit obligatio observandi talem ordinem. 262.

ARTICULUS III.

Quæ à restitutione excusent. 262.

- Q. 84. Quid notandum sit circa excusationem

Index Tractatum Sc. & Questionum.

- ex eo, quòd damnum causatum fit sine culpa. 266.
- Q. 85. Quid circa excusationem propter compositionem cum Papa vel Episcopo. 266.
- Q. 86. An Titius, iniquus detentor, excusetur, si suadente vel iubente Confessario rem alienam dederit pauperibus; aut eam commendarit Confessario, ut restitueret, qui tamen hoc negligat. 271.
- Q. 87. Quid addendum fit circa excusationem, quia damnum causaretur debitori vel creditori. 273.
- Q. 88. Quid addendum fit circa excusationem propter impotentiam vel indigentiam debitoris. 275.
- Q. 89. An causa excusans à restitutione, etiam excuset à furto. 279.
- Q. 90. Quid addendum fit circa cessionem fori five bonorum. 280.
- Q. 91. An ingressus in Religionem excuset à restitutione. 282.
- Q. 92. An auctoritas Judicis vel lex excuset à restitutione. 289.
- Q. 93. An ille excusetur, qui creditori donavit aliquid, immemor debiti. 290.
- Q. 94. An excusetur, qui solvit creditori debitoris. 291.
- Q. 95. An per compensationem extinguatur obligatio restituendi. 292.
- Q. 96. Quid notandum circa remissionem creditoris, assignationem debiti & transactionem. 293.
- Q. 97. Si debitor morte plectatur, an hæredes excusentur à restitutione damni causati per deli-

Index Tractatum &c. & Questionum.

- delictum, ob quod plectitur. 296.
Q. 98. An excommunicatio creditoris vel debitoris excuset. 297.
Q. 99. An mors creditoris excuset debitorem à restitutione. 298.
Q. 100. An & quomodo præscriptio excuset à restitutione. 298.
Q. 101. Quid dicendum sit in variis dubiis vel opinionibus circa obligationem aut excusationem ab obligatione restituendi. 345.

C A P U T III.

De contractibus. 355.

D U B I U M I.

Quid in genere sit contractus. 355.

- Q. 102. Quomodo dividatur contractus. 357.
Q. 103. Quid notandum circa modos, quibus fiunt contractus; Itemque circa obligationem consequentem ex illis. 363.
Q. 104. Quid notandum sit circa consensum ad valorem contractus requisitum. 377.
Q. 105. Quid dicendum sit in variis dubiis circa hætenus allata. 409.
Q. 106. Quid notandum sit circa stipulationes. 411.
Q. 107. Quinam possint contrahere. 412.
Q. 108. Qualis debeat esse materia, de qua contrahitur. 420.
Q. 109. Quinam sint effectus contractuum. 429.
Q. 110. Quid dicendum sit de contractibus, in quibus omittitur solennitas aliqua requisita. 438.
Q. 111. Quomodo contractus firmentur. 443.
Q. 112.

Index Tractatum &c. & Questionum.

Q. 112. Quomodo finiantur contractus. 462.

DUBIUM II.

Quid in specie de promissione & donatione. 465.

Q. 113. Quid sit promissio. 470.

Q. 114. Quænam sit distinctio inter propositum, pactum & promissionem, prout est contractus. 471.

Q. 115. An propositum obliget. 472.

Q. 116. An pollicitatio, sive promissio ante acceptationem obliget. 472.

Q. 117. An & quàm graviter obliget promissio acceptata. 475.

Q. 118. Quid re ipsa sit acceptatio promissionis & quandonam poni debeat. 778.

Q. 119. An acceptatio promissionis debeat esse externa. 480.

Q. 120. An sufficiat acceptatio tacita, æquivoca, diu post secuta. 481.

Q. 121. Quomodo promissio absenti facta valeat vel acceptari possit. 482.

Q. 122. Quandonam cesset obligatio promissionis. 487.

Q. 123. An obliget promissio prodiga. 489.

Q. 124. Quænam promissiones sint jure irritæ. 489.

Q. 125. Quid circa contractum donationis sit addendum. 490.

DUBIUM III.

Quibus casibus donatio possit revocari. 491.

Q. 126. Quid præterea notandum circa revocationem donationis ob ingratitude-
nem. 493.

Q. 127. Quid præterea statuant jura circa do-
natio-

Index Tractatum &c. & Questionum.

nationes. 496.

Q. 128. Quid addendum sit circa donationes factas Ecclesie vel ad pias causas. 499.

DUBIUM IV.

Quid sit donatio mortis causa, & an possit revocari: & quomodo & quibus competat. 501.

Q. 129. Quid præterea notandum sit circa donationem mortis causa. 502.

DUBIUM V.

Quid sit commodatum, precarium & depositum. 504.

Q. 130. Quid notandum sit præterea circa commodatum. 508.

Q. 131. Quid circa precarium sit addendum. 508.

Q. 132. Quid addendum sit circa depositum. 509.

DUBIUM VI.

Quid sit mutuum. 512.

Q. 133. Quid præterea notandum sit circa mutuum. 513.

DUBIUM VII.

Quid sit Usura. 518.

Q. 134. Quid sit contractus usurae, & in quo consistat ejus iniquitas. 524.

Q. 135. An in usura detur parvitas materiae. 525.

Q. 136. An aliquando sit obligatio gratis dandi mutuum. 525.

Q. 137. An aliquando liceat mutuanti accipere aliquid supra sortem. 526.

Q. 138. Quid notandum sit circa titulum accipiendi aliquid ob periculum sortis. 527.

Q. 139. Quid circa titulum lucri cessantis. 532.

Q. 140. Quid circa titulum damni emergentis. 535.

Q. 141. An ex aliis etiam titulis licitum sit aliquid accipere vel exigere supra sortem. 536.

Q. 142.

Index Tractatum &c. & Questionum.

- Q. 142. Quid circa Montes pietatis, Lombardos, Beurfas sit addendum. 544.
- Q. 143. An liceat ab initio accipere hoc, quod postea dandum esset pro interesse. 546.
- Q. 144. Quænam pacta sint usuraria, si mutuo addantur. 547.
- Q. 145. An sit usura, si mutuam sub pacto, ut mutuarius exequatur aliquid aliunde debitum ex iustitia. 551.
- Q. 146. An sit usura, si quis mutuet sub pacto, ut alter statim in præsentia aliquid vicissim præstet. 552.
- Q. 147. An sit usura, si Cajus det Titio 100. mutuos, cum pacto, ut si Cajus post 10. annos vixerit, Titius reddat 300., si autem non vixerit, nihil reddat. 553.
- Q. 148. Quomodo poena imponi possit mutuario. 554.
- Q. 149. Quando nam committatur usura circa varios contractus. 555.
- Q. 150. An contractus Mohatra sit usurarius. 556.
- Q. 151. An sit licitum aliquid accipere pro obligatione mutuandi in futurum, quando cumque alter exiget mutuum. 558.
- Q. 152. An sit usura, si mutuam Cajo debitum, quod ipsi erit facilis solutionis, mihi autem esset difficilis. 559.
- Q. 153. Si nullus adsit titulus accipiendi aliquid supra sortem, an sit usura mutuare cum spe aliquid accipiendi. 559.
- Q. 154. An sit usura, si mutuans moneat mutuario de gratuita remuneratione. 560.
- Q. 155. An sit usura, si per legatum sint tibi relictæ 1000, & interim, dum non solvuntur, acci-

Index Tractatum &c. & Questionum.

- accipias aliquid pro interesse, & postea totam
summam. 561.
Q. 156. Quid dicendum sit, quando valor rei
mutuatae postea crescit vel decrescit. 561.
Q. 157. An sit usura cedere alteri contractum
usurarium. 564.
Q. 158. An usurarius acquirat dominium usu-
rae. 565.
Q. 159. An usurarius acquirat dominium eo-
rum, quae ex re per usuram accepta postea lu-
cratur. 566.
Q. 160. Quandonam restitui debeat, quod ac-
ceptum est vi mutui. 567.
Q. 161. An usurae licite permittantur vel juven-
tur. 569.

DUBIUM VIII.

De Emptione & Venditione. 571.

ARTICULUS I.

Quid sit Emptio & Venditio. 571.

- Q. 162. Quid notandum sit circa doctri-
nam huius articuli. 578.
Q. 163. An venditio debeat esse de re & pretio
determinato. 578.
Q. 164. Quid circa rerum pretia sit notandum.
578.
Q. 165. Quale ergo statui possit pretium rei
necdum praesentis. 582.
Q. 166. Quantum pretium liceat accipere pro
re rara & peregrina. 586.
Q. 167. Si quis sciat in agro esse thesaurum vel
venam auream, an licite emat agrum com-
muni pretio. 583.
Q. 168. Quandonam ob lucrum cessans vel ali-
os titulos licitum sit pluris vendere ad credi-
tum. 585.

Q. 169,

Index Tractatum Sc. & Questionum.

- Q. 169. Si nunc bono pretio vendantur, v. g. salpæ, & Titius omnes emat, ut factâ earum penuriâ carius vendat, an hoc monopolium sit illicitum. 587.
- Q. 170. Quid dicendum sit, si mercatores conspirent non vendere minoris, attamen adhuc intra limites justî pretii. 588.
- Q. 171. Quomodo venditor teneatur vitium, vel emptor pretium mercis manifestare. 588.
- Q. 172. Quid dicendum sit de venditione, in qua intervenit fraus vel mendacium. 590.
- Q. 173. An mercator licitè possit admiscere merci substantiam alienam. 592.
- Q. 174. An licitum sit vendere in fraudem creditorum, quibus re venditâ non poteris solvere, quod debes. 593.
- Q. 175. An ille, qui emit rem hypothecatam, idest, ad debita obligatam, teneatur hæc debita solvere. 593.
- Q. 176. An liceat uti falsâ monetâ. 594.
- Q. 177. Quid addendum sit circa emptionem rei furtivæ vel pro pretio furtivo. 595.
- Q. 178. Quis sit dominus rei venditæ. 602.
- Q. 179. Quid addendum sit circa rem duobus venditam. 603.
- Q. 180. An facto contractu venditor teneatur mercem tradere. 604.
- Q. 181. Ad quem spectent fructus vel alia affixa rei venditæ. 604.
- Q. 182. An vendens rem frugiferam ad creditum possit contrahere cum emptore, vel de retinendis fructibus rei venditæ, donec persolvatur pretium, vel si emptor velit fructus, de pensione solvenda. 606.

Q. 183.

Index Tractatum &c. & Questionum.

- Q. 183. An liceat emere ab aliquo rem frugiferam cum pacto de retrovendendo, ita ut emptor possit cogere venditorem ad rem redimendam, non computatis fructibus interea perceptis. 607.
- Q. 184. An æquum sit, quòd res absolute vendita, si pereat ante traditionem, pereat emptori. 607.
- Q. 185. Quid addendum sit circa emptionem Chirographorum vel crediti alieni. 608.
- Q. 186. An Principi sit licitum vendere officia temporalia. 608. c.
- Q. 187. Quænam pacta adjici soleant venditioni. 608. d.
- Q. 188. Quomodo rescindi possit venditio. 608. d.
- Q. 189. Quid sit retractus, & quomodo liceat eum impedire. 608. e.

ARTICULUS II.

Quid sit negotiatio & quibus illicita. 608. f.

- Q. 190. Qualis negotiatio & quibus Clericis sit prohibita. 608. g.

DUBIUM IX.

Quid sit contractus censûs, & an licitus. 610.

- Q. 191. Quid præterea notandum circa contractum censûs. 613.
- Q. 192. Quænam pacta licite adjiciantur contractui censûs. 624.

††

DU.

Index Tractatum &c. & Questionum.

DUBIUM X.

Quid sit Cambium. 625.

Q. 193. *Quid circa cambium sit præterea notandum.* 627.

DUBIUM XI.

Quid locatio & conductio. 631.

Q. 194. *Quid præterea sit notandum circa hos contractus.* 634.

DUBIUM XII.

De contractu emphyteusis, feudi & libelli. 643.

Q. 195. *Quænam præterea sint hîc notanda.* 644.

DUBIUM XIII.

Quid sit sponsio & ludus. 654.

Q. 196. *Quid præterea circa hos contractus sit notandum.* 658.

DUBIUM XIV.

Quid sit contractus Societatis. 672.

Q. 197. *Quid hîc præterea sit notandum.* 674.

DUBIUM XV.

Quid sit asscuratio & fidejussio. 677.

Q. 198. *Quid præterea notandum sit.* 678.

DUBIUM XVI.

Quid sit pignus & hypotheca. 681.

Q. 199. *Quid circa hos contractus sit præterea notandum.* 682.

CAPUT IV.

De tutela & testamentis. 686.

DUBIUM I.

Quid sit tutela & curatela. 686.

DUBIUM II.

Quid & quotuplex sit testamentum. 689.

Q. 200. *Quid præterea notandum sit circa testamenta.* 695.

Q. 201.

Q. 201. Quid sit fidei - commissum & substitu-
tio. 696.

Q. 202. An ille, qui originale testamentum vel
alias literas in favorem sui factas amisit, possit
privatim simile instrumentum confingere. 698.

D U B I U M I I I.

De renunciatione hereditatis. 699.

Q. 203. Si Cajus Societatem IESU ingres-
sus donarit fratri suo certa bona, ad-
dito pacto non revocandi, sed sub con-
ditione, si permaneat in Societate, an
hæc dispositio teneat. 702.

D U B I U M I V.

*Qui possint & debeant esse executores testamen-
torum.* 705.

Q. 204. Quid notandum sit præterea circa
dispositiones ad pias causas. 711.

Q. 205. An in necessitate Reip: licitum sit di-
spositiones pias convertere in alios usus. 718.

Q. 206. Quid aliàs possit Episcopus circa com-
mutationem ultimarum voluntatum. 721.

Q. 207. Si plures sint designati executores, an
quilibet solus possit exequi, vel debeant
omnes concurrere. 721.

D U B I U M V.

De iis, qui testari & hæredes institui possunt. 722.

Q. 208. De quibus rebus testari possit filius. 728.

Q. 209. De cujus licentia testari possit Religio-
sus professus vel aliquis Ecclesiasticus. 728.

Q. 210. Quid notandum sit circa hæreditatem
& legitimam, ac speciatim circa Religiosos. 728.

Index Tractatum &c. & Questionum.

- Q. 211. Quinam illegitimi possint esse hæredes. 731.
Q. 212. An obligationes testatoris transeant ad hæredem. 735.
Q. 213. Quid intelligatur per Falcidiam & Trebellianicam. 736.
Q. 214. Quid agendum sit in dubio, an fraus commissa sit circa testamentum. 737.

TRACTATUS VI.

De Præcepto Decalogi 8: 9: & 10: & præceptis Ecclesiæ.

CAPUT I.

De præcepto octavo.

DUBIUM I.

Quid sit suspicio, iudicium temerarium & dubitatio; & quale peccatum. 739.

Q. 215. Quid præterea notandum sit circa suspicionem & iudicium temerarium. 742.

Q. 216. Quænam sint motiva contra hæc peccata temeritatis. 748.

DUBIUM II.

Quid sit & quàm grave peccatum detractio. 750.

Q. 217. Quid notandum sit circa distinctionem famæ & honoris. 758.

Q. 218. Quandonam peccetur graviter contra famam vel honorem. 760.

Q. 219. Quid præterea notandum sit circa detractionem & injurias contra famam. 762.

Q. 220. An sit licitum repercutere in fama vel honore. 771.

Q. 221. Quid notandum sit, si hoc, quod de altero dixisti, fuit publicum. 774.

Q. 222. Quid notandum sit circa injurias contra honorem. 778.

Q. 223.

Q. 223. Quid notandum sit circa revelationem secreti. 780.

DUBIUM III.

An & quomodo fama restituenda. 785.

Q. 224. Quid faciendum sit pro restitutione ratione suspicionis vel iudicii temerarii. 787.

Q. 225. Quantum restitui debeat ratione infamationis. 788.

Q. 226. Quid notandum sit circa obligationem restituendi apud mediatos auditores. 789.

Q. 227. Quid addendum sit circa illum, qui infamavit alterum planè inadvertenter & sine culpa. 789.

Q. 228. An ille, qui detraxit, teneatur semper hoc revocare. 791.

Q. 229. Ad quid teneatur, qui falsò detraxit. 792.

Q. 230. Ad quid teneatur Cajus, qui ut impediret Titium ab officio, quo erat indignus, publicè diffamavit eum, cum satis fuisset diffamare privatim. 793.

Q. 231. Ad quid teneatur, qui detraxit defuncto. 794.

Q. 232. An excuset prudens metus incurrendi damni temporalis in bonis fortunæ. 794.

Q. 233. Quid debeat pro honore læso. 794.

Q. 234. Quid agendum sit, si dubitetur, an hoc, quod dixisti, sit oblivioni datum. 796.

Q. 235. An obligatio restituendi pro fama

Index Tractatum &c. & Questionum.

ma vel honore transeat ad hæredes detractoris. 796.

C A P U T I I.

Quid de præcepto 9. & 10. 797.

C A P U T I I I.

Quid de Præceptis Ecclesie. 797.

D U B I U M I.

*Quid requiratur ad jejunium Ecclesiasticum,
& quanta ejus obligatio.* 798.

Q. 236. Unde & quanta fit obligatio jejunandi vel abstinendi à carnibus. 802.

Q. 237. An ille, qui semel fregit jejunium, possit eadem die sæpius comedere. 804.

Q. 238. Quid veniat nomine carniū, & quinam teneantur præcepto ab illis abstinendi. 805.

Q. 239. An licitum sit, v. g. Amstelodami diebus Veneris comedere carnes. 806.

Q. 240. An ille, cui in die jejunii est permissus esus carniū vel secunda refectio, hoc ipso etiam permittantur plures refectioes. 807.

Q. 241. Quid fit illi faciendum, qui venit ex una in alteram Diocesin, ubi non servatur idem stylus Calendarii. 808.

Q. 242. Quid notandum sit circa vigiliam S. Matthiæ & S. Joannis: item circa abstinentiam festo S. Marci. 809.

Q. 243. Ad quæ jejunia teneantur Religiosi. 810.

Q. 244. An parens teneatur filios, vel dominus servos cogere ad jejunandum. 811.

Q. 245. Quid notandum sit circa horam refectiois in jejunio. 811.

Q. 246.

Index Tractatum &c. & Questionum.

- Q. 246. Quomodo licitum fit interrumpere prandium die jejunii. 812.
- Q. 247. Quamdiu liceat protrahere prandium. 814.
- Q. 248. Quid faciendum fit illi, qui die jejunii manè vel post prandium comedit. 815.
- Q. 249. An satisfaciat legi, qui pridie vel in prandio ita replet ventrem, ut non sentiat difficultatem in die jejunii. 816.
- Q. 250. Quid circa potum & res liquidas fit addendum. 816.
- Q. 251. Quid circa ea, quæ ad haustum sumuntur; Item circa electuaria, tabacum & fructus. 818.
- Q. 252. Quid circa collationem vespertinam fit addendum. 819.
- Q. 253. Quid præterea notandum fit circa parvitatem materiæ in carnibus. 822.
- Q. 254. An jejunium frangatur sæpius per diem comedendo pauca. 823.

DUBIUM II.

Quæ causæ excusent à jejunio. 823.

- Q. 255. Quid notandum fit circa dispensationem in jejunio. 828.
- Q. 256. An dispensatus ad carnes valetudini servientes, possit comedere omnis generis carnes. 831.
- Q. 257. Quid addendum fit circa tempus vel ætatem, in qua obliget lex jejunii. 831.
- Q. 258. Quid circa pauperes fit notandum. 835.
- Q. 259.

Index Tractatum &c. & Questionum.

- Q. 259. An excusetur, qui magnam in jejunio
sentit difficultatem, vel jejunans dormire non
potest. 836.
- Q. 260. An excusetur puella vel vidua volens
nubere, si jejunio reddenda esset deformis.
837.
- Q. 261. An excusetur, qui habet duo cauteria.
837.
- Q. 262. Quid addendum fit circa excusatio-
nem quorundam ratione laboris vel officii.
838.
- Q. 263. Quid notandum fit circa excusatio-
nem ratione conjugii. 842.
- Q. 264. Quid circa itinerantes fit addendum.
843.
- Q. 265. Quid addendum fit circa excusationem
ob pietatem vel majus bonum. 845.
- Q. 266. An omnes Monachi excusentur à je-
junio. 846.
- Q. 267. Quomodo urbanitas excuset. 847.
- Q. 268. Quid faciendum fit cum illis, qui præ-
tendunt causas non sufficienter excusantes.
847.

LIBRI III. PARS II.